

Преди Траяна, легионите, разположени по Рейнъ, бъха 8, тия по Дунава 6, следъ Траяна първите се намаляватъ на 4, докато пъкъ Дунавските ставатъ 10, за да достигнатъ следъ Маркъ Аврелий до 12.

Измѣня се сѫщевременно и състава на войската. Отъ времето на Адриана италийците изчезватъ отъ легионите и, допускатъ областния принципъ за военния наборъ, даки, мизи и траки въ скоро време образуватъ ядрото на легионите, съ право на степень центуриони; когато после бива изключена сенаторската класа отъ войската, илирийците ще провъзгласятъ офицери отъ тѣхното племе и ще имаме, като императоръ, единъ тракиецъ — Максимианъ, и единъ панонецъ Декий, единъ дарданъ — Клавдий (отъ южните области на горния Мизия) и императорите мизи — Аврелианъ, Пробо, Диоклецианъ, Максимианъ, Константий и най-сетне Галеций отъ Сердика, днешната София.

Зимата въ 268—269 г. заварва бръговете на Дунава въ трескави приготовления: източните готи (грутуни или остrogoti) приготвяватъ повече отъ 2000 сала, за да преминатъ презъ пролѣтта на югъ отъ рѣката. Въ определеното време 320,000 бойци, следвани отъ семействата и отъ робите, се прехврълятъ въ Мизия и се опътватъ къмъ Томи. Но резултатите отъ римската военна реорганизация веднага се чувствуватъ: възстановените стени на Томи отблъскватъ нападателите, които, понеже не могатъ да се продоволствуваатъ въ пустата Добруджа, се насочватъ къмъ Балкана, къмъ Марцианополи, градъ основанъ отъ Траяна и който носи името на сестрата на този императоръ. Но и Марцианополисъ отблъска неприятелската орда като принуждава готите, застриженни за продоволствие и настаняване, да възприематъ единъ новъ, добъръ отъ стратегична гледна точка, планъ.

И наистина, тѣ се раздѣлятъ на две ядра: едното, съ флотата, се насочва къмъ Цариградъ, къмъ Чизикъ, къмъ Атонския полуостровъ, къмъ Потидеа, Тессалоника (Солунъ) и къмъ Гърция; тази областъ, и следъ оттеглянето на готите, не ще може да възстанови загубите по отношение на територията си и на културата си. Съ ядрото, отправено по море къмъ Гърция, готите държатъ между това вързани римските сили въ Егейско море, като имътъ отнематъ възможността да се притекатъ на помощъ на главния воененъ театъръ.

Тукъ готите бъха влѣзли въ Македония, обсаждайки Тессалоника, кѫдето се бъха събрали всичките имъ кораби. Клавдий, старъ и опитенъ вождъ, току що провъзгласенъ императоръ, тръгва отъ Ломбардия, кѫдето се намира, следва р. Сава до вливането ѝ въ Дунава и изкачва долината на Марго (Морава), за да откъсне готите отъ Мизия, тѣхна база на действие, като разполага сѫщевременно римската войска